

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Az igazoló-bizottság ülése.

Beograd, március 12.

Az igazoló-bizottság ma délelőtt 9 órakor kezdette meg munkáját, amelyen a kruseváci, kumanovói, nisi, pozsaveváci, moravai, ohridai, piroti, podrini, szkopljei és tetovói kerületek mandátumait vizsgálták

felül és igazolták. A legtöbb kerület ellen beadott panaszt a bizottság tizenegy szavazattal, tíz ellen elvetette.

Az igazoló-bizottság ülését egy órakor fejezte be. A következő ülés délután 5 órakor lesz.

Megkerültek Leirer gyilkosának büntársai.

Megtalálták az elrabolt ékszereket.

Budapest, márc. 12.

A titokzatos Leirer-ügyben már csaknem egy hónap óta szakadatlanul folyó nyomozás ma váratlan fordulatot vett. A megoldatlannak látszó rejtélyről lehullott a lepel, kitűdött, kik voltak a tettesek. A lelkiismeretfurdalás végezte el azt, amit Budapest legügyesebb detektívjei nem tudtak minden tehetőségük kibovetésével elérni. — bebizonyosodott Leirer Lőrinc ártatlansága és kiderült, hogy kik követék el a borzalmas rablógyilkosságot. Az elrabolt evőszközök és ékszerek az áruló monogrammal már a rendőrség kezén vannak, megvan a háromtagú bünszövetkezet két tagja is, csak a harmadik van szökésben, az ő kézrekerítése is azonban már csak rövid idő kérdése.

A Leirer-ügy nyomozásának szenzációs fordulatáról budapesti munkatársunk a következőket jelentette: Tegnap délután a Markó-utcai fogház igazgatójánál jelentkezett egy előzetes letartóztatásban lévő fogoly és arra kérte, hogy engedje meg, hogy egy napra meglátogathassa a feleségét, ellenszolgáltatás-képpen érdekes vallomást fog tenni. Az igazgató nem teljesítette kívánságát, azonban vállatóra fogta, hogy árulja el, mit akart vallani. A fogoly egyideig még hajthatatlan maradt és ragaszkodott az egy napi szabadság előzetes kiutalásához, végül azonban mégis megtört és kijelentette, hogy beszélni akar.

Saguli Ferenc erre elmondotta, hogy két társával, Borula Rezsővel, aki ugyancsak a Markó-utcai fogház vendége és Rakowszki Gyulával együtt rejtette el a meggyilkolt Leirer Amália ékszereit. A nem várt, szenzációs vallomás

természetesen arra bírta a fogház-igazgatót, hogy tovább faggassa a foglyot, aki kérdéseire részletesen és kimerítően elmondotta a bűncselekmény lefolyását.

Elmondotta, hogy a gyilkosságot Rakowszki Gyula egyedül követte el és maga szedte össze az ékszereket és a különféle értéktárgyakat, a zsákmányt átadta neki és Borula Rezsőnek, akivel aztán az értéktárgyakat elrejtette.

Ma délelőtt detektívek kísérték Sagulit arra a helyre, amelyet vallomásaiban az ékszerek rejtékhelyének megjelölt. Újpest közelében a Duna Pannónia-ágában egy megjelölt helyre mutatott, hogy ott sülyesztették el az elrabolt tárgyakat. A fogoly utasításaihoz híven leereszkedtek a vízbe és felhozták a Duna-ág medréből egy női sapkát, amely gondosan össze volt kötözve. Az iszapos sapkát letisztítása után a helyszínen felnyitották és benne megtalálták a Leirer Amália lakásáról hiányzó ékszerek jelentékeny részét. Evőszközök és ékszerek voltak a sapkában, amelyek nagyrészen rajta volt a tulajdonos monogramja, az áruló L. A. betű. Tegen sok ékszert összeolvastva találtak, de ezekről is beismerte Saguli, hogy Leirer Amália lakásáról származnak.

A lelet alapján a rendőrfőkapitányság rögtön intézkedett, hogy Saguli Ferencet és társát Borula Rezsőt átkísérjék a rendőrfőkapitányságra, ami ma délelőtt tizenegy órakor meg is történt. A rendőrfőkapitányságon azonnal megkezdtek a két fogoly kihallgatását.

Saguli Ferenc két hónap óta ült előzetes letartóztatásban a Markó-utcai fogházban, társa Borula Rezső pedig valamivel később került rendőrházba. Mindketten többrendbeli betörést követtek el.

Rakowszki Gyulát, akit a két letartóztatott Leirer Amália gyilkosának tüntet fel, valódi nevén Bőjös Józsefnek hívják és szintén ismert alakja a budapesti rendőrségnek. A múlt év novemberében azzal keltett feltűnést, hogy felkapaszkodott a Ferenc József-híd Turuljára és onnan vetette magát a Dunába. Rakowszki-ról megállapította a nyomozás, hogy jelenleg csehszlovák területen bujkál. Budapestről több detektív utazott Csehszlovákiába, hogy kézrekerítse a rablógyilkost.

Érdekes, hogy Saguli és Borula, amikor más ügyből kifolyólag vallatták őket, öt betörést ismertek be és az azokból származó ékszereket és egyéb értékeket a rendőrség kezére juttatták. A Leirer-ügyről azonban egy szót sem szóltak akkoriban.

Saguli most, amikor vallomásra jelentkezett, a következőket mondotta: „Hallgattam eddig, de nem bírom tovább a lelkiismeretfurdalást. Fegyházviselt ember vagyok, de nem bírtam, hogy az ártatlan Leirer Lőrinc szenvedjen tovább az igazi gyilkos helyett.”

Leirer Lőrinc szabadlábra helyezése ügyében még nem történt az ügyészség részéről intézkedés.

A „Hrvat” az angol típusu monarchia mellett.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Zágreb, márc. 12.

A „Hrvat” tegnap este rendkívüli kiadást adott ki, amelyben Hercog Rudolf Radics-párti képviselő két cikkét közli. A két cikkben a horvát paraszt-párt programjával foglalkozik és azt írja, hogy a párt az angol mintájú monarchia megvalósításáért küzd.

Beogradi politikai körökben élénken foglalkoztak Hercog Rudolf nagy feltűnést keltett cikkeivel és kijelentették, hogy a Radics-párt az angol típusu monarchiával csak a talajt akarja előkészíteni a köztársasághoz, melynek feltétlen híve.

Harc Ebert örökéért.

Berlin, márc. 12.

A végleges elnökjelölés még mindig nem történt meg és a jelöltek névsorát előreláthatólag csak a jövő hét elejére állítják össze. Ebert örökéért a legtöbb kilátással Jaresek volt birodalmi miniszter, Berlin főpolgármestere boesajtkozik hareba, de sok eséllyel indul a választási küzdelemben a Reichswehr elnöke, valamint Gessler hadügyminiszter is, akiket szintén komoly jelölteknek emlegetnek.

Merényletet terveznek Orlov és Todorov ellen.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 12.

A Beogradba érkezett hírek szerint, Cankov kormánya nyolc autonómistát küldött fegyverrel és pénzzel ellátva az SHS államba, hogy itt merényletet szervezzenek az emigrációban élő bolgár földmives-párti vezetők ellen. A merényletterv főleg Orlov és Todorov ellen irányul.

Ujból megindulnak az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások.

Wien, márc. 12.

Beavatott és feltétlenül megbízható helyről eredő értesülések szerint, az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások husvét után, vagyis április második felében újból megindulnak.

Hóviharok Olaszországban.

Róma, márc. 12.

Az Adrián félelmetes erőjű orkán dühöngött, amely emeletnyi magasságra verte fel a hullámokat. Számos hajó elsüllyedt, több gőzsről pedig már egyre érkeznek a segélykérések. A veszedelmebe került hajók megmentésére egyelőre gondolni sem lehet. Az olasz partvidéken nagy hóviharok pusztítottak, amelyek útszáguidottak Olaszország felső vidékein is. Velencében és Milánóban erős havazás volt.

Párisból érkező jelentések szerint az idén tegnap először havazott a francia fővárosban.

TŐZSDE

Március 12.

Beograd. (Zárlat.) Berlin 14-87, Budapest 0862, Wien 0880, Genf 1200, Páris 297-60, Milánó 255-25, Newyork 62-35, Bukarest 32-10, Prága 185-50.

Zürich. (Nyitás.) Berlin 123 és háromnegyed, Budapest 72, Newyork 519 és egynegyed, Milánó 2125 és egynegyed, Prága 1542 és fél, Wien 73 és egynegyed, Varsó 99 és fél, Szófia 377 és fél, Bukarest 255, Beograd 835, London 2479, Páris 2672 és fél.

Budapest. A gabontőzsdén nagy áresés Buza 535, sörárpa 430, rozs 430, zab 425, teugeri 245.

Pribicevity szerint a német kisebbség iskolai helyzete kielégítő.

A közoktatásügyi miniszter válasza Ramek kancellár parlamenti beszédére.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 12.

Ramek kancellár, az osztrák parlament egyik legutóbbi ülésén az SHS államban lakó német polgárság helyzetével foglalkozott és kitért a közoktatásügyi miniszter rendelkezésére, amellyel a német gimnáziumok további működését beszűntette. A felszólalásra tegnap válaszolt Pribicevity Szvetozár közoktatásügyi miniszter, aki kifejtette ujságírók előtt az SHS állambeli németiség iskolai helyzetét.

Ramek kancellár beszédével kapcsolatosan kötelességem kijelenteni — mondotta Pribicevity —, hogy a német párhuzamos osztályokat nem az ausztriai szláv iskolák miatt zártuk be, hanem azért, mert a noviszádi, vrbászi, vrsaci és pancsevői gimnázium német tagozatában nem volt meg a törvényileg előírt minimális létszám. Ez volt a határozat kiadásának egyik oka, a másodig pedig az, hogy maga a német lakosság kívánta, hogy gyermekei minél előbb elsajátítsák az államnyelvet, melyre ugy a magánéletben, mint a közéletben nélkülözhetetlen szükségük van, ami pedig csak úgy lehetséges, ha a tanulók a szerb nyelvű oktatásra térnek át. Emiatt vált szükségessé a német osztályok bezárása, melyeknek eltartására különben sem kötelezi az államot semmiféle békeszerződés. Ismételt hangoztatom, hogy a határozat nem volt retorzió, bár kétségtelen, hogy Ausztriában a kisebbségek iskolai helyzete sok kívánni valót hagy hátra.

A német kisebbségek helyzete az SHS államban olyan, hogy jobbat nem is kívánhatni. Minden közösségben, ahol nagy számban élnek németek, német elemi iskolák vannak, német tantervekkel. A német elemi iskolák fenntartásáról az állam gondoskodik, hasonlóképpen az állam fizeti a tanítókat is. Az SHS állam területén 220 elemi működik, 623 osztállyal, öt közép és polgári iskola (nem számítva be a beszűntetett iskolákat) 53 osztállyal és 49 óvoda. Az állam a német iskolákban 797 tanárt és tanítót és az óvodák vezetésére 62 óvónót alkalmaz. Mig így az SHS államban biztosítva van a német kisebbségek elemi, sőt középiskolai oktatása is, addig Burgenlandban a horvátok és Krajnában a szlovének nem részesülnek anyanyelvükön elemi oktatásban. A nyolcvan szláv elemi iskolában — fejezte be Pribicevity a nyilatkozatát — német tanerők németül tanítanak.

Riport a régi Becskerekéről.

1895 márc. 12.

Csók Sándor színigazgató, aki most Miskolcon időzik társulatával, kérvényt adott át Krsztján polgármesterek, amelyben a színház 6-8 hétre való átengedését kéri.

1905 márc. 12.

Vasárnap. A lap nem jelent meg.

Megsemmisítik a Radics-párt összes mandátumait.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, március 12.

A kormány tegnap nem tartott ülést és ebből arra következtetnek, hogy a minisztertanács utolsó ülésén véglegesen döntöttek a Radics-párt mandátumainak sorsáról.

A kormányhoz közel álló körök bizonyosra veszik, hogy a Radics-párt vezetőinek mandátumait megsemmisítik. Kiszivárgott azonban az a hír is, hogy a kormány a Radics-párt összes mandátumait megsemmisíti. Azt állítják, hogy a kormánynak ezt a döntését a radikális és független demokrata-klub összesége kívánta.

A horvát egység pártjának mandátumait azonban igazolják, dacára annak, hogy a beipolitikai kérdésekben a Radics-párt programját fogadták el.

A Radics-párti mandátumok megsemmisítése az államvédelmi törvény 18 ik szakasza alapján történik, amely nem huzható rá a horvát egység pártjára, miután nem bizonyítható rájuk, mintha összeköttetésben lettek volna a szovjet internacionáléval.

Ellenzéki körökben azt állítják, hogyha a kormány megvalósítja ezt a tervét, úgy az ellenzéki blokk teljesen kivonul a parlamentből.

A kormány-párt viszont ezzel szemben kijelenti, hogy nem tulajdonít fontosságát az ellenzék fenyegetőzésének. Ha az ellenzék kivonul a szkupstinából, úgy a kormány négy évre szóló terjedelmes programot dolgoz ki és egyedül fog dolgozni, hogy a konszolidáció munkáját befejezze.

Három óriási tűzvész Budapesten.

— Budapesti tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, márc. 12.

Az éjszaka folyamán három óriási tűzvész pusztított Budapesten, amely milliárdokra menő károkat okozott és egész esomé embert tett hajléktalanná. Este fél 9 órakor az Oktogon-téren posztoló rendőr tüzet jelentett. Néhány pillanat alatt nap-pali fény árasztotta el az egész terület, amelyen óriási tömeg szorongott, amely részben kétségbeesve szaladgált fel-alá, rémületében nem tudva mit tesz, részben kíváncsian nézte a rövidesen kivonult IV., V. és VI kerületi tűzoltók emberföltött munkáját.

A tűz az Oktogon-tér egyik régi házának padlásán támadt és rövidesen átterjedt a Teréz-körut 17., Andrássy-ut 50. és Aradi-utca 11. sz. házaira is. Az Oktogon-téri égő ház tetején van a Modiano cigarettahüvelygyár több mázsás villanyreklámtáblája, amely állítólag a tűz oka. Ez a villanyreklám a tűz következtében tíz óra felé leszakadt, megával rántva a ház ormozatának összes díszitményeit és agyonütötte Vincze Gyula tűzoltót, Darázs Gyula tűzoltót pedig súlyosan megsebesítette.

Az emberszeretet szolgálatában hősi halált halt Vincze Gyula tűzoltónak három leánygyermek 6, 5 és 3 éves és várandós felesége van, akik teljesen támasz nélkül maradnak. Támogatásukra társadalmi akciót indítanak. A tüzet fél 12 órára sikerült lokalizálni.

Még alig simulnak el az Oktogon-téri tűz izalmának első percei, amikor háromnegyed 11 órakor a Várszárító telepről jelentettek tüzet. Itt ötszáz hordó olaj gyulladt meg, úgy hogy minden másodpercben felrobbant egy-egy hordó és tüzengerrel árasztotta el a környéket. Mentésre gondolni sem lehetett. Az utolsó robbanás reggel egy óra felé volt, amely után a tűzoltóság meggátolta a tűz további terjedését.

Tizenegy órakor újra tüzet jeleztek a Száva-utcai műtrágyagyárból. Itt pedig ismeretlen okból zsiradék és olajshordók gyulladtak ki. A műtrágyagyár teljesen porráégett.

Az igazoló-bizottság munkáját megrövidítik.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 12.

Az igazoló-bizottság vitája oly hosszúra nyult, hogy eddig csak néhány választókerület mandátumait tudták igazolni. Miután a bizottság munkájának határideje vasárnapra esik és eddig a megtárgyalandó anyagnak elenyésző kis részét végzeték csak el, a kormánypárt azon van, hogy az igazoló-bizottság vitáit minden áron meg kell rövidíteni.

Van ugyan egy mód a bizottsági viták meghosszabbítására és ez az, hogy a szkupstina plénuma adjon erre felhatalmazást. Erre azonban nem fog sor kerülni, mert a kormány azon van, hogy a szkupstinát minél hamarabb egybehívassa.

Az 1924-25. évre szóló állami költségvetés március 31-ikén jár le és ha addig nem sikerülne az indemnitás meghozatala, úgy április elsején már beállana az ex-lex, amelyet a kormány minden áron el akar kerülni.

A kormány tehát siettetni fogja a szkupstina egybeülését, hogy a tizenkettőkről szóló törvényjavaslatát előterjeshesse.

Kiegészítették a megyei albizottságokat.

Becskerek, márc. 12.

Torontál-Temesmegye közigazgatási bizottsága tegnap délután ülést tartott a megyeháza kistermében, amelyen kiegészítette az egyes albizottságokat. Választás folytán az egyes albizottságokba a következő közigazgatási bizottsági tagok kerültek be:

A fegyelmi albizottságba: Dr. Milkovity Jovan, Beslity Nikola, Ankity Bózsó és dr. Jaksity Zsárkó. Helyettes tagoknak: Mandrovity Milan és Iszakovity Szvetozár.

Az erdőügyi albizottságba: Sztajity Zsvoin, Muc Cyorgye és Kuzmanov Ilija.

Az adófelszámolási albizottságba: Popovity Dusan, Ankity Bózsó, dr. Jaksity Zsárkó és Iszakovity Szvetozár.

Az iparügyi albizottságba: Dr. Milykovity Jovan, Beslity Nikola, Ankity Bózsó és dr. Jaksity Zsárkó.

HIREK

— márc. 12.

Eljegyzés. Hollosy János Szubotica, eljegyezte Rech Boriskát, Velikibcskerek. (Minden külön értesítés helyett.)

Ebert temetésének költségei. Berlinből jelentik, hogy Ebert elnök temetésének költségei 200 ezer aranymárkára rúgtak.

A becskerei takarékpénztár új igazgatója. A Nagybecskerei Takarékpénztár igazgatósága Bolgár Leó cégvezető-titkárt igazgatóvá nevezte ki.

Új képviselőtestület Módoson. A belügyminisztérium felmentette Jasa Tomity (Módos) község előljáróságát és képviselőtestületét és helyébe újat nevezett ki.

Katonai eskütétel. A katonai parancsnokság rendelete szerint a hadkötelesek, kik eddig nem teheték le az esküjüket a legfelsőbb hadúr, március 22-én délelőtt 12 órakor tartóznak megjelenni a vásártéren, ahol a katonai bizottság előtt saját jelkészeik jelenlétében le fogják tenni az esküt.

Nyolc órai munkaidő a pancsevői városházán. Pancsevőri jelentik: Pancsevő város képviselőtestülete tegnap közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán két fontos pont szerepelt. Az egyik a tisztviselők munkaidőjének meghosszabbítása, a másik pedig a város földjeinek mentesítése az agrárreform alól. A tisztviselők ügyében úgy határozta, hogy bevezetik a nyolc órai munkaidőt, amely délelőtt nyolctól tizenkét óráig és délután két órától hatig tart. A másik nem kevésbé fontos pont a város nagy kiterjedésű földbirtokának feloldása az agrárreform alól. Hosszu vita után úgy döntött a képviselőtestület, hogy küldöttséget küld Beogradba, az agrárreform miniszterhez, akitől a szekvesztum feloldását kéri.

Országos vásárok márciusban. Száracsán 15-én, Pasityevon 16-án, Karlsdorfon 21-én, Konakon és Bótoson 22-én, Mali Torákon 25-én, Pancsevón 28. és 29-én, Bókán 29-én és Supljaján április 5-én lesz országos vásár.

Másfél évi börtön lopásért. A becskerei törvényszék büntetőtanácsa ma délelőtt Stan Mária száracsai cigányasszony bűnyegét tárgyalta, aki a katarinai vásáron Mijado Nikola rőfősárukereskedőtől egy vég szövetet lopott el. A büntetett előéletű cigányasszonyt a bíróság másfél évi börtönre ítélte. — A második bűnyegben Tilger János volt a vádlott, aki 1924-ben karácsonykor a becskerei vasútállomáson egy ismeretlen egyéntől ötszáz dinárt emelt el. Közvetlenül utána pedig Rudolfsnadon Stattfelder Mihálytól egy csónakot bérelt 30 dinárért, amelyet aztán ellopott. 1924 júliusában Száracsán két bárányt lopott el egy ismeretlen gazdától, a folyó évben pedig Jó István becskerei tamburást károsította meg százötven dinárral. Beismerő vallomását enyhítő körülménynek véve, hét hónapi börtönre ítélték.

Villamosberendezéseket legjutányosabban készít és átszerel a Globus villamossági vállalat. Költségvetés díjtalan.

Megszűnt a Beograd kávéház. Beeskerek város kávéházi élete szegényebb lett: megszűnt a „Beograd”. A Nemanjina (Jenő főherceg) utcában lévő emeletes saroképület földszintjét foglalta el a kávéház, amely annak készült és az is maradt a napokig, amikor végleg elhatározták a régi kávéház bezárását. A békeévekben Klein-kávéház néven ismerték és a forradalom után vette fel a „Beograd” nevet. Kispolgárokból és utóbb főleg földmivesekből került ki a törzsközönsége. Az épületet a házban székelő Strasser és König cég vette meg, amely most irodáival beköltözött a földszinti helyiségekbe. Az otthonát vesztett kávéház megszűnt és tulajdonosa egy közelben fekvő másik kávéház tulajdonosaival társult.

Diáksztrájk a panesevói gimnáziumban. Az egyik panesevói lap írja, hogy az ottani gimnázium szerb tagozatának VIII-ik osztályu növendékei néhány napon keresztül távolmaradtak a mennyiségtan órákról, mert a matematika előadó tanára Disity Plato, rossz felelet miatt kizárt egy nyolcadikos gimnazistát. A tanulók állítása szerint a diákok felelésre szólította a tanár és mivel nem tudott kielégítő választ adni, felszólította, hogy üljön le. A tanuló engedelmességet is a parancsnak, az ügynek azonban váratlanul folytatása lett. A tanár előterjesztésére, az igazgatóság egy évre kizárta az intézetből a hanyag tanulót azzal az indoklással, hogy magaviseletével súlyosan megsértette az iskolai fegyelmet. A kizárt diák társai együttérzésüknek adtak kifejezést, amikor távolmaradtak a mennyiségtan órákról. A sztrájkszerező mozgalom áttért a hetedik osztályra is, ahol ugyancsak az a tanár az előadó. Az igazgatóság és a szülők a kínos ügy elfajulásának megakadályozása érdekében tárgyalásokba bocsátkoztak, melyeknek eredményeképpen az affért sikerült elsimítani olyannyira, hogy a tanulók már résztvesznek a mennyiségtan órákon is.

Országos Kultur Almanach jelent meg Kolozsvárott Szigethy József szerkesztésében, melyben ötven magyar író szépirodalmi műve van összeválogatva fényképpel együtt, Erdély, Bánát, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Magyarország területéről. A 160 oldalas szépirodalmi rész után minden gyár, bank, szövetkezet, kereskedő és iparos részére nélkülözhetetlen címári rész következik, mely felöleli erdély-bánati ügyvédek, orvosok, bankok, takarékpénztárak hiteles névsorát, továbbá Románia gyárainak szakmanként különválasztott címeit. Ezen Almanach, mely a gyakorlati életben igen hasznos kézikönyv és úgy is mint magyar kultur-munka megrendelhető Szigethy József szerkesztőnél Cluj, strada Regimentului 83 inft. Nr. 2. Utánvét 250 lei, a pénz beküldése esetén portómentesen 200 lei.

Elveszett. A Szokolszki keljen, a törvényszék épületétől a Bajza-utca sarkáig terjedő utvonalon tegnap

A népszövetségi tanács elfogadta Smith főbiztos legújabb jelentését.

— A „Torontál” tudósítójának telefonjelentése. —

Genf, márc. 12.

A népszövetségi tanács Chamberlain elnökle alatt ma ülést tartott, amelyen Magyarország újjáépítésével foglalkozott.

Az ülés egyhangúlag elfogadta a magyar albizottság határozati javaslatát, amelyben tudomásul veszi a pénzügyi főbiztos legújabb jelentését és hozzájárulását adja Magyarország újjáépítési programjának további végrehajtásához, egyúttal pedig figyelemre méltó haladásnak minősíti az eddigi állapotot, amely aránylag kedvező helyzetet teremtett és elősegíti az állam gazdasági konszolidációját. Megállapítja a határozati javaslat, hogy a magyar kormány eleget tett az 1924 márciusában kötött egyezménynek, amelyben kötelező ígéretet tesz az állami tisztviselőapparátus leépítésére, ami részben már meg is történt, részben pedig folyamatban van.

A magyar albizottság álláspontját és határozati javaslatát Dialola olasz kiküldött ismertette.

A rezukció egyhangú elfogadása után Pacher magyar népszövetségi kiküldött szólalt fel és köszönetet mondott Smith főbiztosnak a Magyarország érdekében kifejtett ügybuzgó munkásságáért.

A magyar albizottság javaslatának megszavazásánál résztvettek a kisentente képviselői is, akik ugyancsak kivétel nélkül hozzájárultak annak elfogadásához.

Genf, márc. 12.

Herriot és Chamberlain ma hosszasan tanácskoztak a genfi jegyzőkönyv ismeretes ügyéről és a népszövetségi tanács napirendjén szereplő többi kérdésekről. A tanácskozásokról teljesen megbízható értesülések nincsenek, beavatottak azonban tudni vélik, hogy Franciaország álláspontját vitatták meg és azt igyekeztek kontaktusba hozni a többi szövetséges, várható állásfoglalásával.

Jól értesült körökben állítják, hogy Franciaország álláspontját a genfi jegyzőkönyvre vonatkozólag ma vagy holnap hozzák nyilvánosságra.

délután 5 óra tájban elveszett egy „Signa” gyártmányú ezüst karkötőóra. Tulajdonosa éri a becsületes megtalálót, hogy adja le az órát a Torontál kiadóhivatalában.

*** A Purim-estély balrendje.** A jelmezeselek gyülekező helye a Kaszinó könyvtár szobája. Pont fél tíz órakor megindul a menet egy podiumon keresztül, úgy hogy minden néző eredeti helyéből láthatja anélkül, hogy tolakodna vagy a rendet zavarná. Felkérjük megegyezzen a jelmezeselek és a bál látogatóit, hogy az időt pontosan tartsák be, annál is inkább, miután a bevonulás oly nagymérvű lesz és oly atrakciókban fog bővelkedni, amelyekre még példa Beeskereken nem volt. Lesznek különféle felállított sátrak, többek között élő viragsátor, mulató pezsgősátor, egy valódi fényképész sátor, amely nemcsak él, hanem minden látogató ott a helyszínen lefényképeztheti magát és a képeket néhány napon belül egy helybeli fényképésznél átveheti. A szünet után egy direkt erre a célra leszerződött jazz-band zenekar hangjai mellett lejátszik a táncot. Azonkívül még annyi mindenféle móka, tréfa lesz, mint még soha. Lesznek táncelismervények, amelyeket a hölgyek a mindenkor táncosoknak kötelesek átnyújtani. Azon táncos, aki ezen bál alkalmával a legtöbb táncosnővel táncolt, amit az átveit elismervényekkel igazolni fog, nagyon szép jutalomban részesül, úgy hogy a táncosnőknek biztosítva van, hogy jól fogják magukat érezni. A táncosokat viszont felkerjük, hogy okvetlen követeljék táncosnőjüktől az emlékplakettet. A kiosztásra kerü a díjtárgyak a Fischer és Lutsch cég kirakatában tekinthetők meg. Lesz jelmezszepegyverseny is díjjal, úgy szintén díjat kap a legtöbb szavazólapot eladó, azonkívül ott lesz a Béla bácsi is (árvevés) Pentárnyítás fél kilenc órakor.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Miért nem házasodnak a férfiak!

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Bocsánat, hogy soraimmal újra háborgatom, de néhány szóval szeretnék még hozzászólni „Miért nem házasodnak a férfiak” című körkérdéshez.

Hogy 2500—3000 dinár havi fizetésből egy szerényebb háztartást fenn lehet tartani, — igaz — de tessék megmondani, hogy nem minden nő-sülési korban lévő fiatalembernek (24-től 30-ig) van 2500—3000 Din fizetése.

Igaz, vannak fiatalember, kiknek megvan a mai nehéz időben is a biztos jövőjük és éppen ezért ezen kiváltságosok részére halgtam öt százalékot. A bizonytalan állású kategóriába tartozó fiatalemberek jövője sem volna oly sötét, ha Acél Ilona, a kedves cikkíró intézné sorukat.

Persze, hogy nem kell rögtön az első esztendőben a sziliszkinbunda, mert az első esztendőben megelégszünk férjünk ölelő karjaival. A második, harmadik, negyedik évben a legjobb akarat mellett sem lehet venni. Az ötödik és hatodik stb. években pedig, mikor már a felszaporodott család, anyagi stb. bajokhoz (esetleg egy tisztviselői létszámesökkentés, melybe a kedves férj is bele esik) még ott van állandóan a legháládatlanabb munka a világon, a házimunka, — akkorára már ugysem telik.

Arra a véleményre pedig, hogy a férfi az oka annak, hogy a mai időben oly kevés házasodót kötnek, a válasz az, hogy a kávéházban stb. helyeken ülő fiatalember, igen nagy százaléka szívesen édes örömet elmenne a legnehezebb fizikai munkát is végezni, csak volna munka és munkaalkalom.

A lakáskérdés olyképpen megoldása pedig, hogy minden mama szívesen átengedi fele lakását, csak vigyék a fényát, olaj a tüzre, mert ily módon legszívesebben azt hiszem csak

még jobban elriasztja a fiatalemberket attól, hogy a házasság csendes révébe evezzenek.

Mindezek után azonban még mindig nem mondtuk azt, hogy nem fogunk nősülni, bizzunk mindent a sorsra. Kiváló tisztelettel Talpay József.

Kedves Szerkesztő ur! Engedje meg, hogy a „Miért nem házasodnak a férfiak” címen feladott problémához én is hozzászóljak. Az eddigi hozzászólások tulnyomó része nőktől ered és bizony meglehetősen mi ellenünk irányul. Engedjék meg a hölgyek, hogy most olyan is nyilatkozzon, aki már négy év óta bevezette a házasság ama „bizonyos esüdes” révébe.

Férfiak! Olyan mindegy az, hogy szegény vagy gazdag lány az, akit elvesztek feleségül, mind egyforma a nő! Házasság előtt mindent megígér és mindennel beéri. A házasság után pedig áldozatul esik a divathóbortnak és ember legyen a talpán, aki az igényeit ki tudja elégíteni. Legfeljebb, ha hadseregszállító, börtönespekuláns, vagy ehhez hasonló kereseti lehetőségekkel megáldott ember. Akkor talán bírja finanszírozni a „kis feleség” divatkívánalmait.

Mit csinálhatsz te szegény kishivatalnok, vagy kereskedő, aki kicsiny fizetéséből alig tudsz egyedül megélni? Hogy győződ majd pénzzel feleséged örült divatszeszélyeit? Mit jelent ez a szó — hozomány? Semmit. Ha egy nőnek 200 ezer dinár hozománya van, akkor ennek megfelelően elnevelték úgy, hogy tiszter oly nagy az igénye, mint amennyi hozományának például csak a kamathozadéka.

A f. hó 11-ikén megjelent vélemény cikkírója azt meri írni, hogy 2500 dinárból tisztességesen megélhet egy család. Szeretném látni, ha férjhez megy, beéri-e ennyivel?

„Hogy a férfiak ne járjanak annyit kávéházba.” Irja egy másik cikkíró. Közben azonban elfelejti, hogy mi egy hónap alatt nem költünk annyit a kávéházban — mint amennyibe egy doboz Houbigant arcfesték kerül.

Ami pedig azt az ajánlatot illeti, hogy a mamák ideadnak a fél lakásukat a házasulandó párnak, azt hiszem a férfiak összessége nevében ezt nyájasan, de annál erősebben visszautasíthatom Szerkesztő ur öszinte híve Wolf Sándor.

Mint e lap szedője nem állhatom meg szó nélkül, hogy e vitás ügyhöz hozzá ne szóljak. Eddig a nők azt bizonyították, hogy lehet nősülni, a férfiak pedig borzasztó akadályokat látnak a házasságkötés lehetősége előtt. Szerény véleményem az, ha egy férfi meg akar nősülni, akkor nem lehet előtte akadály a bubifrizura, sziliszkinbunda, Tangó-milangó, meg nem tudom én micsoda, hanem olyan leányt választ élettársul, aki a házasság boldogságáért mindezekről le tud mondani, ha kell és ezeknek a tábora sokkal nagyobb, mint azoké, akik talán a sziliszkinbundát tartják a házasság alapfeltételének. Ami pedig a „biztos” jövőt illeti, hát mit szóljon az a sok munkás, akinek a „biztos” jövő csak két hétig tart és bizony nem egyszer

A Komédiábancsütörtökön és pénteken
7 és 9 órákorJegyek elővételben
vasár- és ünneppapokon 10-12-ig
a Kovács cukrázdában és a
mozipénztárnál kaphatók.**Ádám és Éva.**Megható dráma a művészetből felv. ban.
Főszereplők: Werner Kraus, Dagny Servaes
és Charles Lincoln.

kerülnek ki az utcára és más munka után kénytelenek kutatni — ezek se alapítanak családot? Nem, a nősüléshez csak erős akarat és elhatározás kell és akkor nem léteznek akadályok, melyeket nem lehetne leküzdeni.

G. M.

Ez az egész probléma alapján véve a férfiakra nézve indifferens: a lányok férjhez akarnak menni, ennél fogva a férfiaknak meg kell nősülniök, akár akarnak, akár nem.

K. M.

Közgazdaság

A Nagybecskereki Takarékpénztár közgyűlése. A zágrebi Horvát Általános Hitelbankkal szoros érdekközösségben álló Nagybecskereki Takarékpénztár f. hó 11-ikén, szerdán délután tartotta 53-ik rendes évi közgyűlését az intézet székházában. A közgyűlésen dr. Végh Lajos elnököt, aki a közgyűlés megnyitása után mindenekelőtt megállapítja a határozatképességet, kijelöli a két jegyzőkönyvhiteltesítőt, majd felkéri Bak Imre vezérigazgatót, hogy terjessze elő az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentését az intézet 1924. évi működéséről. A közgyűlés a bemutatott zármérleget és a felolvasott jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette, a felmentvényt a felelős számadóknak minden irányban megadta. A múlt évi nyereségből részvényenkint 8 dinár osztalékot fizet az intézet. Ezután a választmányba, az időközben kilépő tagok helyére megválasztották 3 évre Czinner Antalt, dr. Grandjean Jenőt, dr. Hubert Zsigmondot, Kállai Jenőt, Praschák Antalt és Temmer Alfrédot, 2 évre Eckstein Jánost és 1 évre Wogh Mihályt.

**Irók, zenészek,
színészek babonái.**

A tizenháromas szám.

A párisi „Figaro“-ban Gaston Der-rys érdekes apróságokat közöl a kiváló írók, zenészek és színészek babonáiról. Közismert dolog, hogy zseniális emberek gyakran babonások. Wagner irtózott a 13-as számtól, sőt még az is sok nyugtalan órát szerzett neki, hogy neve 13 betűből áll. Wagner tudvalegőleg 1813-ban született és 1883 február 13-án halt meg. A „Tannhäuser“ párisi premiéré, amely csufos kudarcot végződött, március 13-ára esett. Az opera

1895 május 13-i reprize sem sikerült oly jól, amint Wagner barátai szerették volna. De a francia komponisták sem voltak kevésbé babonások, mint Wagner. Massenet például sohasem merte partitúrájának 13-ik lapját megszámozni, hanem 12-biszel jelezte... A nagy francia zeneszerző 1912 augusztus 13-án halt meg. A 13-as szám Paul Deschanel életében is nagy szerepet játszott: 13-án született és 13-án, pénteken házasodott meg! Az ő neve is 13 betűből áll. Deschanel-el és Massenet-vel ellentétben Mistinguette, a híres színésznő meg van győződve, hogy a 13-as szám szerencsét hoz. Egy másik francia színésznő, Sequet kisasszony is hisz a 13-as szám szerencséjében. Ő volt ugyanis Landru 13-ik menyasszonya, az egyetlen, akinek sikerült a hírhedt kékszakál véres kezei közül megmenekülnie.

Poziv

na vanrednu skupštinu Mline „Vojvodine“ D. D., koja će se održati 14. marta o. n. u 2 sata po podne u društvenim prostorijama sa sledećim dnevnim redom:

1. Povišenje deoničke glavnice.
2. Izmena 6., 7. i 19. §. društvenih pravila.
3. Biranje jednog člana nadzornog odbora.
4. Eventualije.

Uprava.

Kerületi pénzügyigazgatóság Velikibecskerek.

9188. F. U./925.

489

Felhívás

adóvallomások beterjesztésére.

Az 1909. évi VIII. t. c. 25 §-a, az 1916. évi XXXIV t. c., valamint a pénzügyigazgatóságoknak a B. B. B területén való szervezéséről szóló törvény 8. §-a alapján felhívtnak a részvénytársulatok és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, hogy az 1909. évi VIII. t. c. 27. és 28. §-ai, illetve a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok jövedelmi adójáról szóló 1916. évi XXXIV. t. c. értelmében pontosan összeállított és 5 dináros bélyeggel ellátott adóvallomásukat az összes mellékletekkel mielőbb, de legkésőbb f. évi március hó 31-ikéig a tartományi pénzügyigazgatóságnál Noviszádon nyújtsák be.

Figyelmeztetnek a vállalatok, hogy amennyiben a fenti határidőig adóvallomásaikat be nem adják, úgy bírságképen összes adójuk 25%-a fog rájuk kirovatni.

A bejelentési űrlapok a velikibecskereki kerületi pénzügyigazgatóságnál kaphatók.

Velikibecskerek, 1925 március 27.

A pénzügyigazgatóság.

A dinár emelkedése folytán

árúinkat: női-, férfi-, gyermekharisnyák, kötött-, szövött- és trikóárúk, zsebkendők, selyemsálak, kamáslik, selyemruhák, selyembluzok és az összes rövidáru cikkek mélyen leszállított, olcsó áron kaphatók

Klein Jenő Ierakata Lavoslav Trebity-nél
V. Becskerek, Aleksandrova (F6) u 12.**ELADÓ**100 hl 11½ mal. asztali és
100 hl 14 mal. 1924 évi**RIZLING**özv. Heim Lászlóné
szőlőtulajdonosnál, Mokrin 496**Eladó**egy tizedesmérleg és egy
kézi kukoricamorzsolóMegtekinthető délután 2-5-ig Veres-
martiova (Uri) utca 267 szám alatt
(a tüzoltóaktanyával szemben) 503**Halestély**

a CLUB-kávéházban.

Holnap, azaz márc. 12-én halvaesora
turósesuszával a „Club“-kávéházban.
Jó kudricai borról gondoskodik és
számos látogatást kér Mayer János,
a „Club“-kávéház tulajdonosa. — 501
Híres cigányzenekar hangversenyez.

Megbízható 500

képviselőt

keres

egész Bánát területére nagy olajcég.

Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Krumenacker Istvánnyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél
felülvizsgálást és vasuti szállítástól
eredő mindennemű visszkéreseket
(hiányok, sérülések és határidő tul-
lépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u. 5.

Gyári új, eredeti

448

HOFHERR-SCHRANTZ & CLAYTON-SHUTTLEWORTH

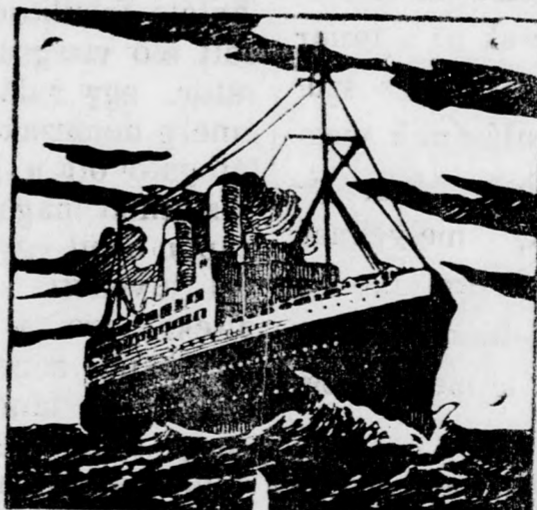
magánjáró gőzcséplőkészletek,

kukoricamorzsolók, darálók

Mc CORMICK
amerikai, javított szerkezetű**kéveköto aratógépek**Mc CORMICK
kéveköto alkatrészekMc CORMICK
amerikai kukorica négyzetbeültetőkMc CORMICK
amerikai Standard manilla

kapható a képviselőnél:

BRAUN MARCEL cégnél, V. Becskerek. Tel. 106

ROYAL MAIL LINE

ANGOL KIRÁLYI POSTAHAJÓZÁSI VONAL.

Rendszeres személy- és áruforgalom

HAMBURG—CHERBOURG—SOUTHAMPTON-ból

NEWYORKBA és KANADÁBA,

CHERBOURG—LIVERPOOL—SOUTHAMPTON-ból

DÉGAMERIKÁBA

Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos-Aires, Sanpaolo).

III. oszt. fülkék 2 és 4 ágygal. Kényelem! Gyorsaság! Biztonság!
2425 Levelezés minden nyelven.

Jugoszláviai vezérképviselő: ZABREB, trg I. 17. sz.

Alképviselők: Beograd: Karadjordjeva 91. Ljubljana: Kolodvorska 26.

Velikibecskerek: Kralja Aleksandra 4. Bitolj: Bulevard Aleksandra 163.

Sürgöncim: „ROYMAILPLAC“.

Bosznia, Hercegovina és Dalmácia részére: Srpska Prometna Banka

Sarajevo és Gruzban. Sürgöncim: „PROMETNA BANKA“.